

Leif Panduro:

Uro i forstæderne

5 (1962)

Vi kunne absolut ikke have det! Sådan som landet lå var der intet andet at gøre!

De må forestille Dem vort kvarter herude. Velordnet! Vore
10 veje, huse, børn, hunde – vore butikker, vore myndigheder –
ypperligt! Vi var stolte af at bo ude hos os. Vi vidste naturligvis
at andre mennesker andre steder boede på en anden måde, men
det brød vi os ikke om at tænke på. Hvad skulle vi det for?
Andre mennesker kunne ikke lære os noget om at bo!

15 Om morgenen gik vi mænd hjemmefra til vort arbejde. Undervejs
i toget kom vi gennem andre kvarterer. Rædselsfulde kvarterer,
hvis De vil høre min mening. Hjemme gik vore koner, børn og
hunde, men slet ikke på den måde vi så det, mens vi kørte ind
til vort arbejde. Vore koner hang ikke ud af vinduerne og vore
20 børn råbte ikke sådan op, selv vore hunde gøede på en anden
måde. Det var frygteligt for os, at vores tog hver dag skulle
gennem de kvarterer, men vi var nødt til det for at komme ind
til byen, hvor vi tjente vores penge.

Det var sådan en morgen på vej ind til byen, at vi opdagede,
25 at *han* var med. Jeg må sige vi tog det pænt. Vi lod selvfølgelig
som om han slet ikke var til stede. Egentlig var han slet ikke
påtrængende – kun ved sin tilstedeværelse – han sad stille og
læste i en avis henne i et hjørne. I K's hjørne. K satte sig så
i F's hjørne og F satte sig ikke på P's plads. På den måde kom
30 der uorden i hele toget. Allerede det burde ha været os en advarsel.

Lad mig prøve at beskrive ham for Dem. Det falder mig svært,
for jeg er ikke kunstner men forretningsmand. Først må jeg sige,
at han havde et meget stort ansigt, sådan mørkt med kraftige
læber og store kæbemuskler som spillede mens han sad og læste
35 i sin avis – som om han sad og tyggede på et eller andet. Det
burde vi ha tænkt over i tide.

Om aftenen var han med tilbage og da sad han på P's plads
og jeg satte mig hen på K's plads. Derved kom jeg til at sidde
i fartretningen, hvad jeg ikke kan fordrage, fordi jeg så sidder
40 og kigger lige ind i *de* kvarterer jeg har fortalt Dem om.

Om aftenen fortalte vore koner os, at *han* var flyttet ind i vores kvarter. Vores koner sagde, at han hverken havde kone, børn eller hund.

Om aftenen var der møde i foreningen i vores kvarter. *Han* mødte også op og satte sig skråt fremme, så jeg havde lejlighed til at kigge nærmere på *ham*. Så var det jeg fik min mistanke. Jeg kan ikke sige hvoraf det kom. Måske noget ved hans kraftige skuldre og arme, eller måske fordi han sad og gumlede på en tændstik. I hvert fald var jeg med ét helt sikker i min sag. Jeg kan ikke begrunde det nærmere – kun sige, at jeg aldrig har været sikrere på noget.

Jeg fortalte, hviskende, P om min mistanke. Et øjeblik troede jeg for resten at P var F, fordi F altid plejede at sidde ved siden af mig til foreningens møder – men netop den dag havde P og F byttet plads. I øvrigt kan det være det samme, for P og F er tvillinger, énæggede, og meget svære at kende forskel på. Dog er jeg sikker på, at det var P jeg sad ved siden af. I det hele taget tar jeg sjældent fejl.

Først slog P min mistanke ned. Men det vidste jeg at han ville, så derfor sagde jeg først ingenting, men lod ham bare sidde. Det er den bedste måde at behandle ham på. Han begynder nemlig altid med at slå en sag hen. Senere fortæller han så om den, som om det var hans egen idé.

I pausen fortalte F mig at P havde sagt, at han havde en fornemmelse af noget med *ham*. Vi så begge hen på *ham*. Ja, der var ingen tvivl. Det var en frygtelig situation. Vi kunne ikke lade som intet. Derfor underrettede F K og jeg sagde det til S, som er formand i foreningen.

S stod netop sammen med sin kone og min kone – de er forresten også énæggede tvillinger. Jo, De har ret, der er ganske forbausende mange énæggede tvillinger i vores kvarter. Det er blandt andet derfor det er så velordnet. Min – eller S' kone, jeg kan ikke huske hvem det var, men det spiller ingen rolle – sagde at vi burde gøre et eller andet. Ja, jeg husker, at hun sagde vi burde underrette myndighederne. Men S sagde meget rigtigt, at så længe det kun var en mistanke. Der stod vi så! Vi måtte se i øjnene, at vi først kunne underrette myndighederne, når det var for sent.

I mellemtiden var *han* gået hen mod en gruppe, B, V og L blandt andre. Min – eller S' kone gav et lille skrig fra sig, men vi lagde beroligende hånden på hende. Så længe vi var så mange

sammen kunne der ikke ske noget, sagde vi til hende. Vi sagde det nøjagtigt samtidigt, hvad der imidlertid ikke bør undre Dem, når De tænker på, at S og jeg også er énæggede tvillinger.

Vi betragtede *ham* nøje. En eller anden – jeg tror det var min kone – sagde, at han egentlig var ret pæn. Hun sagde, at det var ganske pænt med det store mørke hår, og at han også havde en pæn skikkelse. S svarede at *de* netop var kendt for at de så godt ud, men det burde ikke forvirre hende. Mange mennesker var kommet af dage, fordi de syntes at *de* var pæne at se på. Det synspunkt forstod hun heldigvis med det samme.

Næste dag var *han* igen med toget og han var også med ud igen om aftenen. Det var klart, at vi måtte gøre et eller andet. Vi måtte i hvert fald forhindre hans udfoldelser. Men hvordan? *De* er jo netop kendt for deres listighed. Hvis vi ikke foretog os noget ville *han* meget snart ha raseret vores kvarter.

De næste par dage iagttog vi ham nøje. Vi ville jo i tide være på vagt, hvis hans tilhøjeligheder skulle vise sig, men der skete ingenting. Han opførte sig meget stilfærdigt, rejste ind til byen sammen med os om morgenen og hjem sammen med os om aftenen. Sommetider smilede han til os, og selv om det voldte os besværligheder, så smilede vi tilbage – blot for at demonstrere, at vi ikke mistænkte ham for noget. Det gjaldt jo om at holde masken, så *han* ikke fik mistanke til os, for så var det ikke godt at vide, hvad der ville ske!

Heldigvis var det meget nemt at holde øje med ham, for herude i vores forstad lignede vi alle sammen hinanden. Vi er alle sammen glathårede og har runde ansigter, og vores koner går alle sammen i persianerpelse – derfor ville det være meget svært for ham at blande sig med os og på den måde få held med sig. Det var meget værre om natten. Ingen af os fik ret meget søvn, selv om der er meget roligt i vores kvarter. De forstår, om natten lå vi alle sammen og lyttede efter små lyde – de små lyde, der uvægerligt røber et menneske, der sniger omkring – de ved, knække de kviste, gruset der rasler, eller klirren af en falsk nøgle. Men det blev værre og værre, for jo mere vi vågede, desto mere bange blev vi for at falde i søvn, fordi vi så ville falde i meget dyb søvn og måske først vågne op, når det var for sent.

Til sidst flyttede vi alle sammen sammen i ét hus. Jeg kan såmænd ikke huske hvilket det var, for de er alle sammen fuldstændig ens. Men selv ikke da fik vi sovet noget videre, for vi lå

alle sammen og var bange for at vagtposterne var faldet i søvn.

Efterhånden var situationen fuldstændig uholdbar. Det kunne ikke fortsætte på den måde, var vi enige om. Det var en aften, da overhovedet ingen af os sov. Vi sad alle sammen inde i dagligstuen, fordi der var så mange underlige lyde udenfor. Vi var helt sikre på, at nu var han ude i sit frygtelige ærinde. Flere af os så hans store mørke ansigt mod ruden, og selv om vi rykkede meget tæt sammen midt på gulvet, så var vi alligevel frygtelig opskræmte.

10 Så var det K sagde – eller også var det P eller F eller S eller B eller V eller L eller Z – eller også var det mig! Jeg kan ikke sige det, men det spiller heller ingen rolle, for vi er alle sammen fuldstændig ens ude i vores forstadskvarter. En af os sagde i hvert fald, at nu måtte det være slut – det kunne ikke gå længere, 15 nu måtte vi gøre noget.

Derfor gik vi, ganske tidligt om morgenen, da det lige var blevet lyst, ned til hans hus. Vi listede os ind og gik op i hans soveværelse, hvor han lå og sov. Vi havde økser med.

20 Så vækkede vi ham og sagde, at vi var ganske klar over, at han var kannibal – os kunne han ikke narre. Vi havde vidst det fra den første dag, da han satte sig i vores tog.

Og så slog vi ham ihjel og spiste ham.

Mennesker på vej fra en københavnsk s-togsstation, 1980'erne. Fotogruppen 2. maj.